

Leesvoer uit de regio

Nr. #02
2020

Het Booijink Veevoeders magazine houdt u op de hoogte van alle ontwikkelingen rondom de mengvoederbranche.

>6

Opleiding zeugen
tot topsporters

>12

Eiwit als onderdeel van
de voedingswaarde

BOOIJINK
VEEVOEDERS

"Groot genoeg om te kunnen concurreren en klein genoeg om u te kennen"

Colofon

Druk: DDMC Digitale druk
Opmaak: Buro Naomi
Redacteur: Vié Office Support

Inhoudsopgave

Het Booijink Veevoeders Magazine verschijnt vier keer per jaar. Met dit magazine informeren wij u over wat er allemaal speelt in de varkens- en rundveehouderij en brengen wij u op de hoogte van de belangrijkste facetten binnen nutritie (voersamenstelling) en grondstoffen. Ook laten we iedere editie een medewerker aan het woord. Kortom, dit magazine biedt u een uniek kijkje in onze keuken.

>5
Voorwoord door
Paul Booijink

>6
Opleiding zeugen
tot topsporters

>8
Bemestingsadviezen
voor gras en bouwland
op maat

>10
GMP-kwaliteitsgarantie
voor diervoeders

>12
Eiwit als onderdeel
van de voederwaarde

*"Dynamisch en
innovatief
familiebedrijf"*

>14
Medewerker
aan het woord

“Regelmatig met de boeren in gesprek”

Butzelaarstraat 40
8105 AR Luttenberg

Giel BooiJink

Paul BooiJink

Voorwoord

Met heel veel plezier schrijf ik hier mijn eerste voorwoord in het nieuwe BooiJink magazine. Ik zal me eerst even kort introduceren: Paul BooiJink, 34 jaar, woonachtig in Luttenberg, in een relatie met Lotte, broer van twee zussen, afgestudeerd in Wageningen en sinds zeven jaar actief binnen BooiJink Veevoeders.

In de eerste jaren binnen het bedrijf heb ik mij vooral toegelegd op de productie, logistiek en software. Mijn vader Jan en oom Ben en neef Giel hadden in de voorgaande jaren een grote omzetgroei weten te realiseren. Hierdoor kon er extra geïnvesteerd worden in de productielocaties Raalte en Luttenberg met als resultaat een productietoeename van ongeveer 50%. Dit was een uitdagende tijd. Uiteraard moet het voer op tijd en op correcte wijze bij de klant afgeleverd worden. Dit om het eerste gedeelte van onze slogan gestand te doen: Groot genoeg om te concurreren.

Net nadat de verbouwing in onze productielocatie Luttenberg achter de rug was, kregen we daar te maken met een grote brand. Dit was een zware tijd maar gelukkig kregen we van alle kanten hulp. Erg mooi om te zien en dit heeft een diepe indruk gemaakt. De open dag die na de brand volgde en waar wij velen van u hebben mogen ontvangen, was een kers op de taart na deze moeilijke periode. We hebben daar enorm van genoten!

We zijn inmiddels weer hard bezig om het tweede gedeelte van onze slogan gestand te doen: klein genoeg om u te kennen. De tijd dat de klanten ons kantoor bezochten voor een sigaar en een borreltje ligt al lang achter ons, maar we proberen daar nieuwe vormen voor te verzinnen. Niet alleen voor de gezelligheid, al is dat zeker belangrijk, maar ook vanuit zakelijk oogpunt. Alleen als we elkaar over en weer kennen, kunnen we de meeste toegevoegde waarde voor elkaar hebben. Daarom staan Giel en ik jaarlijks op de beurs in Hardenberg om u daar persoonlijk een hand te geven onder het

genot van een kop koffie. En maken onze buitendienstmedewerkers steeds meer bedrijfsanalyses van onze klanten en stellen wijzelf steeds meer gegevens over ons voer beschikbaar.

Dit magazine geeft tot slot een verdere invulling aan onze slogan. Giel en ik laten hierin meer van onszelf én van BooiJink zien, en onze vertegenwoordigers en nutritionisten behandelen diverse inhoudelijke thema's die bij uw bedrijf aansluiten.

We wensen u veel leesplezier.

Paul BooiJink

“De open dag in Luttenberg was de kers op de taart”

Opleiding zeugen tot topsporters

De moderne zeugenstapel moet topprestaties leveren. Wij verlangen immers een zelfredzame zeug die veel biggen grootbrengt en een lange levensduur heeft.

Een hoge levensproductie houdt in dat zeugen lang meegaan, zolang ze maar sterk zijn. Sterke zeugen geven een stabiele en gezonde veestapel waardoor het niet nodig is om steeds grote hoeveelheden "nieuwe" dieren in de groep in te brengen.

Booijink Veevoeders heeft een uniek opfokzeugenprogramma ontwikkeld dat zorgt voor gezonde, robuuste jonge zeugen. Deze "gelten" zijn dieren die gelijkmatig zijn gegroeid, voldoende spekreserve hebben,

optimale botontwikkeling in verhouding met lichaamsgroei en rustig zijn in de omgang. Binnen dit programma worden zij in principe opgeleid om minimaal 100 biggen groot te brengen.

"Een hoge levensproductie houdt in dat zeugen lang meegaan"

"Het opfokzeugenprogramma van Booijink levert een hoog rendement"

Het opfokzeugenprogramma van Booijink levert een hoger rendement op, namelijk:

1. Meer inzetbare gelten per fokzeug
2. Stabiele zeugenstapel met lage dier-dag-dosering
3. Hoge levensproductie zeugen
4. Meer werkplezier in de stal

"Booijink's opfokzeugen-programma zorgt voor gezonde, robuuste jonge zeugen"

Henk Bolink
Specialist
varkenshouderij

Bemestingsadviezen voor gras en bouwland op maat

Booijink Veevoeders is gespecialiseerd in het geven van advies voor bemesting door de inzet van zowel dierlijke mest (verdeling en aanwending) als diverse soorten kunstmest. Wij kunnen de kunstmest leveren in korrelvorm in bulk, big bags en zakgoed. Daarnaast zijn we ook leverancier van vloeibare meststoffen.

Stef Nijboer
Specialist
rundveehouderij

Voor iedere veehouder en akkerbouwer kan Booijink kunstmest adviezen op maat leveren. Naast de standaard kunstmestsoorten zoals KAS, KAS-zwavel, ASS, Kali 40 et cetera, leveren we ook op maat gemaakte blends met stikstof(N), zwavel(S), natrium(NA), selenium(Se) of magnesium(Mg). Veel van deze producten zijn in bulk, big bags (600 kg) en zakgoed te verkrijgen.

De buitendienstmedewerkers van Booijink kunnen u helpen met het maken van een optimaal bemestingsplan. Samen werken we dan aan een optimale aanwending van uw dierlijke mest en aanvullende kunstmest met als doel een optimale groei van het gewas met de goede

gehaltes aan energie (VEM, zetmeel etc.), eiwitten en mineralen. Deze gewassen zorgen dan weer voor een gezonde veestapel. Om dit te bereiken kan de buitendienstmedewerker aan de hand van bodemonderzoeken een bedrijfseigen blendsamenstelling maken. Hierin kan hij samen met de kunstmestproducent en leveranciers, zoals bijvoorbeeld Triferto, de gewenste bemestingsnutriënten naar behoefte opnemen in de blend. Hierbij wordt tevens gelet op de wettelijke regelgeving.

Veel gebruikte kunstmestsoorten op grasland bij melkveebedrijven zijn KAS-gebruik, vooral in de zomer na de eerste snede, KAS-zwavelgebruik voor

*“Iedere voer-
samenstelling
heeft een uniek
nummer”*

*“Kunstmest-
stoffen op maat
voor een perfecte
grasgroei”*

de eerste snede en deels ook voor de tweede snede, zout voor de natrium-voorziening eventueel gemengd met selenium (zout-seleen), en cobalt (zout-rood) of koper (zout-groen). Deze laatste elementen zijn niet zozeer voor de grasgroei maar wel voor de gezondheid van de veestapel, vooral belangrijk op zandgronden. Verder zien we dat de laatste jaren ook steeds meer meststoffen met nitrificatieremmers Novurea (46% N) en Novurea-zwavel (38% B+18 SO₃) gebruikt worden. Deze meststoffen zijn vooral geschikt in het vroege voorjaar (eind februari/begin maart) omdat ze door hun opbouw van ureum en ammonium stikstof minder uitspoeling gevoelig zijn. Ook op percelen die geweid gaan worden zijn ze zeer geschikt doordat de stikstof over een langere periode geleidelijk vrijkomt. De urease remmer in deze meststof zorg ervoor dat de stikstof niet vervluchtigd in de vorm van ammoniak. Als je deze meststoffen op tijd, dus omstreeks begin maart aanwendt, zal het eiwit van het gras meer DVE bevatten, wat de melkgift weer ten goede komt.

Voor de verbouw van maïs hebben we diverse maïsmeststoffen met stikstof, fosfaat (voor niet-derogatie bedrijven), borium, zwavel en/of humicoat. Humicoat is een mengsel van humizuren die aan het product is toegevoegd.

Dit zorgt voor een betere wortel-ontwikkeling bij de jonge maïsplant.

Voor de schapenbedrijven en hobbyisten met een stuk grond hebben we een weide blend ontwikkeld omdat daar veelal geen drijfmest of vaste mest gebruikt kan worden. Deze meststof bevat alle noodzakelijke elementen voor een goede grasgroei. Ook voor de akkerbouwers hebben we kunstmestsoorten in huis. Denk hierbij aan onder andere KAS, KAS-zwavel, kali 40 en 60, patentkali en kieseriet.

U lees het goed. Booijink Veevoeders levert meststoffen voor ieder wat wils. Klein genoeg om u en uw wensen te kennen, groot genoeg voor een bemestingsadvies op maat.

*“Bemesting op
hoog niveau
voor een gezonde
veestapel”*

GMP-kwaliteitsgarantie voor diervoeders

Good Manufacturing Practices (goede manier van produceren of GMP) is een kwaliteitsborgingssysteem voor de humane en veterinaire farmaceutische industrie, de cosmetische industrie en de voedingsmiddelenindustrie.

Bij GMP gaat het erom dat nauwkeurig is vastgelegd hoe en onder welke omstandigheden een product wordt gemaakt. Tijdens de productie worden alle grondstoffen, tussenproducten en eindproducten gecontroleerd en wordt het proces precies bijgehouden in het zogenaamde bereidingsprotocol. Mocht er achteraf toch iets mis blijken te zijn met een bepaalde partij grondstoffen, dan kan men altijd achterhalen hoe het product gemaakt is, wie het getest heeft, en waar en welke grondstoffen er gebruikt zijn.

Enkele principes van GMP zijn:

- Alle grondstoffen en verpakkingsmaterialen zijn vastgelegd en moeten voldoen aan de eisen (specificaties);
- De kwaliteit van grondstoffen en eindproducten wordt getest;
- Alle procedures zijn vastgelegd in zogenaamde SOP's (Standard Operating Procedures of ook wel "werkvoorschriften" genoemd) en het productieproces van iedere partij in het chargebereidingsprotocol;
- Al het personeel is gekwalificeerd en getraind voor de uit te voeren werkzaamheden. Verantwoordelijkheden en taken zijn vastgelegd;

- Fabrieks- en productieomstandigheden zijn ontworpen en worden gecontroleerd om verontreiniging tegen te gaan en verwisselingen te voorkomen;
- Alle veranderingen in de werkvoorschriften en eventuele afwijkingen in de gevolgde procedures worden vastgelegd;
- Het ligt vast wie eindverantwoordelijk is voor de kwaliteit van de producten en die persoon moet voor elke partij medicijnen schriftelijk verklaren dat de vastgelegde procedures gevolgd zijn.

"Ieder GMP-handboek is uniek"

"Het ligt vast wie eindverantwoordelijk is voor de kwaliteit van de producten"

Bedrijven die erkend willen worden dienen zelf een GMP-waardig en uitvoerbaar kwaliteitssysteem in een handboek te beschrijven. Ieder handboek is uniek en het exclusieve bezit van het deelnemende bedrijf. In het handboek staan de belangrijkste punten van het productieproces beschreven. Via adequate procedures, instructies, inspecties en controles worden deze punten beheerst. In het bedrijf dient het ook zichtbaar te zijn dat hiermee wordt gewerkt.

"In het bedrijf dient het ook zichtbaar te zijn dat hiermee wordt gewerkt"

*Tomas Wagenaar
Grondstoffen-
planning
en allround
medewerker*

Eiwit als onderdeel van de voederwaarde

Een groot deel van de voederwaarde van grondstoffen bestaat uit ruw eiwit. Eiwit bestaat uit bouwstenen, de aminozuren. Dieren hebben behoefte aan aminozuren, niet aan eiwit. Aminozuren zijn onmisbaar voor mensen, dieren en planten in lichaamsprocessen als vertering, afweer tegen ziekteverwekkers en lichaamsstoffen als enzymen. Daarnaast zijn aminozuren nodig voor groei en voor productie.

Fennie Bouwknecht
Nutritionist

Het ruwe eiwitgehalte van grondstoffen wordt vastgesteld door het analyseren van het stikstofgehalte. Vervolgens wordt het gemeten stikstofgehalte omgerekend naar ruw eiwit. In het gehalte ruw eiwit wordt ook een kleine hoeveelheid stikstof meegenomen dat geen eiwit is, zoals vrije aminozuren en ureum.

Eiwitten bestaan uit lange, gevouwen ketens van aminozuren. Dierlijke eiwitten kunnen uit twintig verschillende aminozuren bestaan. De specifieke eigenschappen van een eiwit worden bepaald door de volgorde en structuur waarmee aminozuren zijn verbonden. Planten, gisten en bacteriën kunnen aminozuren opbouwen uit simpele

eiwitverbindingen. Echter, dieren kunnen een deel van de twintig aminozuren niet zelf opbouwen. Deze aminozuren moeten dagelijks met het voer worden opgenomen en worden daarom essentiële aminozuren genoemd. Zodra er een tekort is aan een van deze aminozuren, stopt het aanmaken van het eiwit. Het essentiële aminozuur waar als eerste een tekort van is, wordt het limiterende aminozuur genoemd. In varkens bijvoorbeeld is dit lysine, en in herkauwers is dit methionine. Herkauwers zijn minder afhankelijk van het aanbod aan essentiële aminozuren in het voer, door de aanwezigheid van pensbacteriën.

Het opbouwen en afbreken van eiwitten gebeurt tegelijkertijd. Slechts een kleine

hoeveelheid eiwit en aminozuren kunnen worden opgeslagen in het lichaam. Aminozuren die niet worden gebruikt in de opbouw van een eiwit worden afgebroken. Een deel wordt gebruikt als energie voor het lichaam, en een deel wordt verder afgebroken tot ammoniak. Dit is giftig en wordt vervolgens in de lever omgezet in ureum en uitgescheiden via de urine. Dit proces kost het lichaam veel energie.

Het afbreken van eiwit gebeurt heel snel. Bijvoorbeeld verteringsenzymen worden direct afgebroken en het lichaam is voor de opbouw van deze eiwitten erg afhankelijk van het aanbod aan aminozuren in het voer. Een tekort in aminozuren wordt zichtbaar in verminderde technische resultaten als gevolg van een verminderde vertering. Het limiterende aminozuur bepaalt het maximale technische resultaat.

Eiwitten leveren een rechtstreekse bijdrage aan de energie- en eiwitvoorziening van het dier. Daarnaast kosten de processen die betrokken zijn bij het opbouwen en afbreken van eiwit veel energie. De energie en eiwitbehoefte kunnen dan ook niet los van elkaar worden gezien.

“Dieren hebben behoefte aan aminozuren, niet aan eiwit”

Grondstoffen bevatten verschillende hoeveelheden eiwit en veel grondstoffen hebben een overschot of tekort aan een of meerdere aminozuren. Niet elke grondstof is daarmee geschikt voor elk dier. Om een dier bijvoorbeeld te kunnen voorzien in de behoefte van een limiterend aminozuur kan het nodig zijn om externe hoeveelheden eiwitrijke grondstoffen te gebruiken in een mengvoeder. Dit is geen wenselijke situatie, vanwege nadelige effecten op de gezondheid van dieren en de uitstoot van schadelijke stoffen in de omgeving. Door gebruik te maken van synthetische aminozuren in mengvoeders kan het eiwitgehalte worden verlaagd en tegelijkertijd worden voorzien in de behoefte van aminozuren.

Voor het beste resultaat is het bij het samenstellen van een mengvoeder van belang dat er een goede balans is tussen het aanbod aan eiwit, aminozuren en energie die aansluit bij de behoefte van het dier.

“Essentiële aminozuren moeten dagelijks met het voer worden opgenomen”

Medewerker aan het woord

Richard Hegeman
Allround Medewerker

Vertel eens, waar kom je vandaag?

Ik woon in Luttenberg maar ik ben in Almelo geboren. Ik heb ook in Nijverdal gewoond.

Hoe oud ben je?

Ik ben 38 jaar.

Wat zijn je hobby's?

Ik vind het wel mooi om financieel economisch nieuws te lezen. Ik heb hiervoor ook een abonnement genomen op het Financieel Dagblad.

Hoe lang werk je al bij Booijink?

Ik werk er sinds maart 2014 op uitzendbasis.

En hoe lang wil je hier nog blijven werken?

Dat ligt er vooral aan wat mijn toekomstperspectieven zijn. De huidige maatschappelijke situatie maakt het wel lastig wat er op macro economisch gebied gebeurt.

Wat zou je nog graag willen bereiken bij Booijink?

Ik zou wel graag meer mijn koppie willen gebruiken. Dat is in mijn huidige functie wel iets wat ik soms mis.

En wat zijn je werkzaamheden dan?

Eigenlijk ben ik een allround medewerker. Ik zit veel op de heftruck en ik maak de bestellingen klaar voor export. Ook ben ik vaak te vinden bij de afzakmachine.

Was je laatst niet bezig met een mooie klus afzakken?

Ja, ik moest 200 ton afzakken en dat is me gelukt in 4 werkdagen. Dat was een hele prestatie waar ik nog een taart aan heb overgehouden. Ik durf dus wel een weddenschapje af te sluiten met bijvoorbeeld Giel (lacht).

Je werkt in Raalte. Heb je ook wel eens op een van de andere locaties gewerkt?

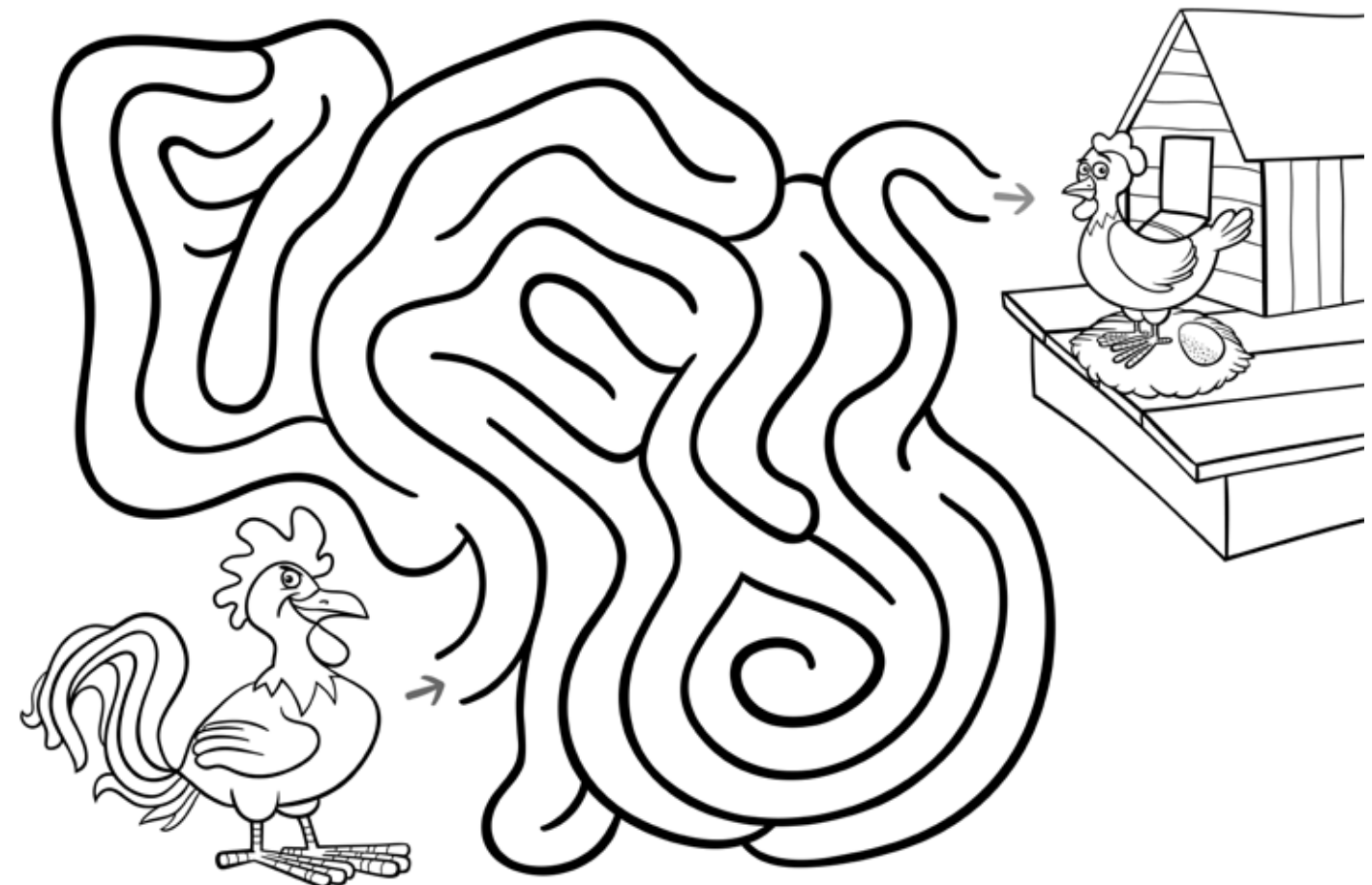
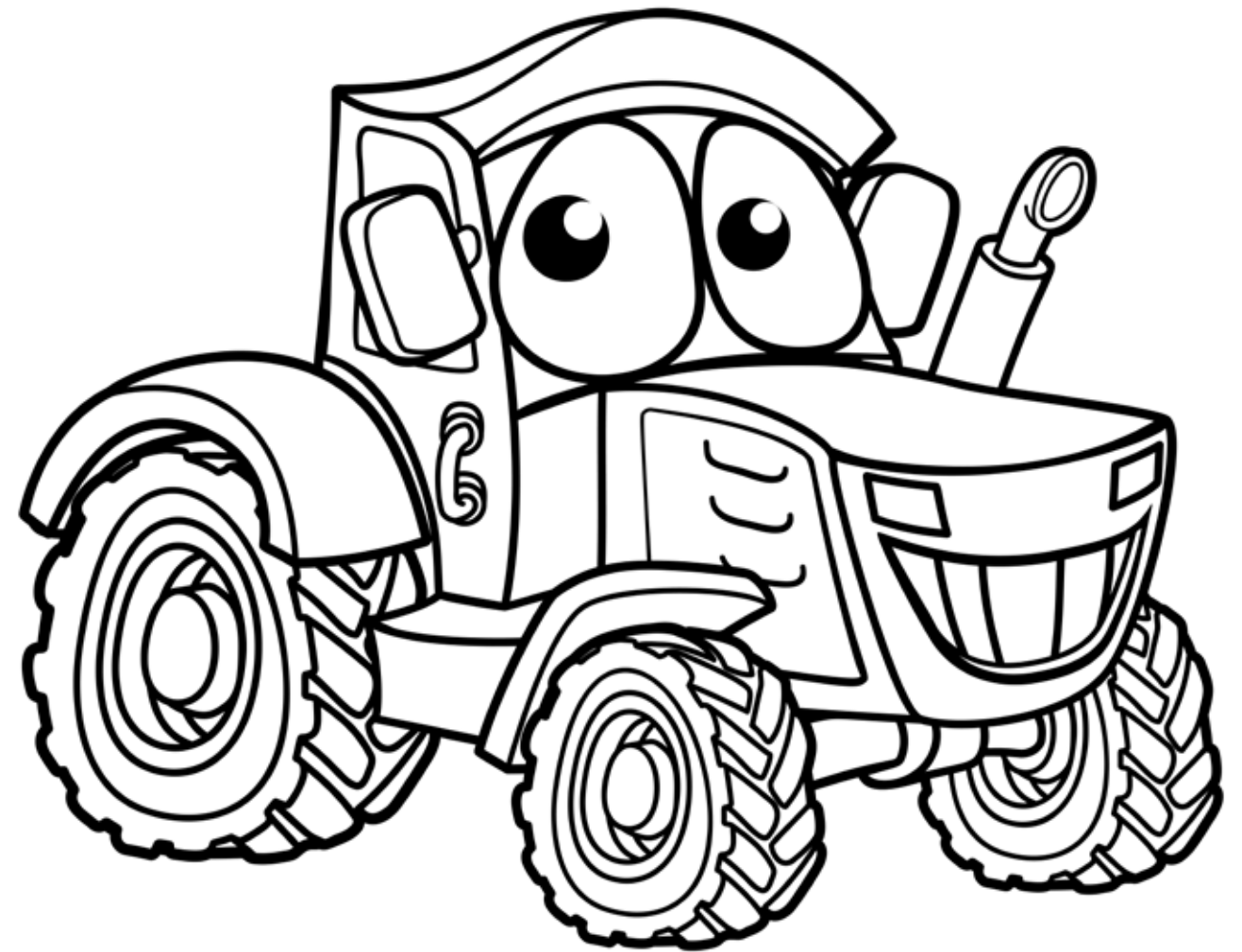
Ik heb een keer een week in Rijssen gewerkt. Dat was anders maar wel heel leuk. Vroeger fietste ik daar dagelijks langs als ik naar school ging.

Dus je kent het bedrijf al heel lang?

Ja, Booijink Luttenberg en mijn familie kennen elkaar al behoorlijk wat jaren.

Wat vind je het leukste aan het werk bij Booijink?

Dat is de vrijheid die ik heb in combinatie met het feit dat geen dag hetzelfde is.

"Laden en lossen
bij onze vestiging
in Raalte"

*"Wij wensen u
namens ons allemaal
fijne feestdagen"*

Contact

Postbus 95
8100 AB Raalte

0572-345200
info@booijinkveevoeders.nl

booijinkveevoeders.nl